

Interview SCHOPENHAUER © GVA - Ilse Dewever

Datum: 13/11/2024

© Dirk Kerstens

Damiaan De Schrijver kruipt in de huid van Schopenhauer: “Je moet niet te veel verwachten, dan kan het alleen maar meevallen.”

Zwalpend tussen vrouwenhaat en humor: acteur Damiaan De Schrijver speelt Schopenhauer

Nurks, pessimistisch en daarbovenop een vrouwenhater. Arthur Schopenhauer (1788-1860) heeft zijn reputatie niet mee. Ten onrechte, vindt Damiaan De Schrijver die de Duitse filosoof vertolkt in een monoloog, geschreven en geregisseerd door Stefaan Van Brabandt. “Schopenhauer zegt dat we goed voor elkaar moeten zorgen”, zegt de acteur die bekendheid oogstte met *Terug naar Oosterdonk* en *Recht op Recht*, en momenteel opduikt in *F*** you very very much 2*.

Het begon met Bruno Vanden Broecke die Socrates vertolkte. Daarna volgden Johan Heldenberg als Karl Marx, Han Kerckhofs als Baruch Spinoza, en Frank Focketyn en Sien Eggers die Jean-Paul Sartre en Simone de Beauvoir speelden. Eerstdaags vindt Damiaan De Schrijver aansluiting bij dat rijtje als Arthur Schopenhauer. Tot mei 2025 wachten Damiaan De Schrijver en filosoof Stefaan Van Brabandt, die telkens voor de theaterteksten en de regie tekende, vijfenzestig voorstellingen, en dat zowel in Vlaanderen als Nederland. “Het publiek lijkt maar geen genoeg te kunnen krijgen van filosofen”, zegt Damiaan De Schrijver. “Als mensen op zoek zijn naar een leidraad, biedt Schopenhauer misschien raad.”

In deze monoloog kruipt u straks anderhalf uur in de huid van de filosoof. Kwam Schopenhauer al eerder op uw pad?

Damiaan De Schrijver: “Bij STAN hebben we verschillende stukken gespeeld van Thomas Bernhard. Ik ben verslingerd aan deze Oostenrijkse toneelschrijver, die zeer geïnspireerd was door de filosoof. We worden gedreven door een wil, stelt Schopenhauer. En die wil die ons stuurt via de instincten is de bron van alle ellende. Als je vrij bent van de wil, kan je een grotere graad van bewustzijn bereiken en

ben je niet langer een slaaf van je verlangens. Dan word je als het ware een asceet. Schopenhauer is geen makkelijke materie, maar Stefaan heeft de theorieën van deze filosoof gesneden op mensenmaat. Op het podium breng ik geen college, wel een verhaal waar iedereen iets van kan opsteken.”

© Sofie Knijff

Schrijver en regisseur Stefaan Van Brabandt begeleidt Damiaan De Schrijver in een monoloog rond Schopenhauer.

‘Een portie zorgen of pijn voor elk mens in elk tijdperk zijn nodig’, stelt Schopenhauer. Optimisme lijkt aan deze filosoof niet besteed.

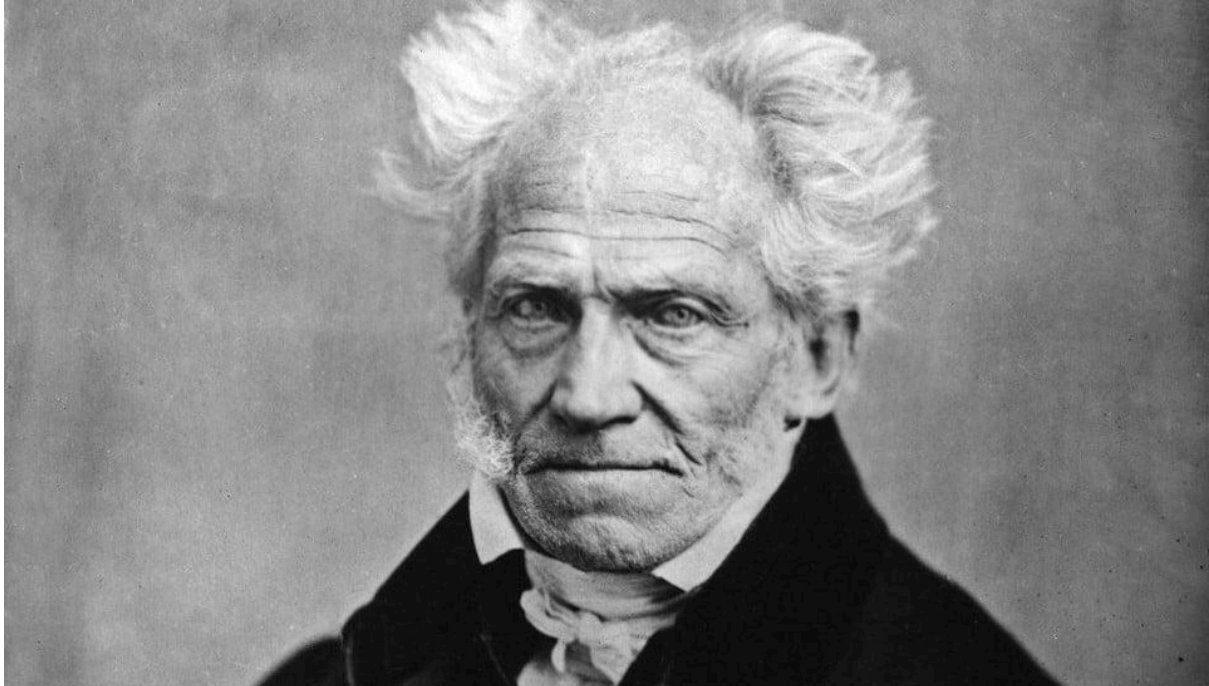
“Leed maakt absoluut deel uit van een mensenleven, maar humor ook, vindt Schopenhauer. Moesten we allemaal in een paradijs leven, zouden we uit verveling mekaar de duvel aandoen. Schopenhauer wordt vaak afgeschilderd als mensenhater, maar hij geeft de lezer ook goede raad. Het is belangrijk uit te zoeken wie je bent, zegt hij, niet te blijven hangen bij wat je hebt of voorstelt in de ogen van anderen. Schopenhauer liet zich ook inspireren door het hindoeïsme en het boeddhisme. Je moet niet te veel verwachten, zei hij, dan kan het alleen maar meevallen.”

De man lijkt ook niet te houden van gezelschap. ‘Slechts wanneer men alleen is, is men vrij’, stelt hij. En ook: ‘De enige man die echt niet zonder vrouwen kan leven, is de gynaecoloog.’

“Je moet kracht vinden in het alleen zijn en afstand houden van de mensen. Alleen ben je in het beste gezelschap, vond Schopenhauer. Hij verveelde zich dood in groep. Als hij ging wandelen, discussieerde hij luidop tegen zichzelf en zo ontwikkelde hij zijn filosofische stellingen. Dat hij wordt afgeschilderd als een vrouwenhater, heeft hij deels te danken aan zijn boek *Er is geen vrouw die deugt*. Zijn dominante moeder die destijds een populair romanschrijfster was, wierp lang een schaduw over hem en daar worstelde de filosoof mee. Maar desalniettemin viel hij wel op jonge vrouwen. Helaas vielen de vrouwen niet op hem.”

Nog één citaat om het af te leren: ‘Het is een algemeen heersende dwaling veel te veel waarde aan de mening van anderen te hechten.’

“Zo zie je maar hoe actueel Schopenhauer is. Op sociale media gaat het erom jezelf zo goed mogelijk te verkopen om bij anderen in de smaak te vallen. Het wordt een concurrentiestrijd tussen mensen om de grootste en de beste te zijn, terwijl Schopenhauer stelt dat we goed zorg moeten dragen voor elkaar en elkaars lijden moeten proberen te verzachten. Niet alleen dat van mensen, ook dat van dieren. We zijn allemaal lotgenoten in hetzelfde lijden. Zoals je merkt, heeft Schopenhauer veel ideeën uit het boeddhisme gehaald, maar hij is nooit de Boeddha van Frankfurt geworden. Een filosoof is een wegwijzer. Hij wijst de weg, maar dat betekent niet dat hij die zelf gaat. Schopenhauer was geen asceet. Hij hield van lekker eten en rookte graag sigaren.”

De Duitse filosoof Arthur Schopenhauer (1788-1860). — © J. Schafer

Dat klinkt voorwaar als Damiaan De Schrijver! Herkent u zich in de denkbeelden van de filosoof?

“Sommige zinnen kan ik met overtuiging zeggen, anderen staan ver van me af. Schopenhauer had net als ik een soort baard, maar verder is er geen gelijkens. Akkoord, ik hou ook van sigaren, maar die boot houden we af. Ik ga straks wellicht niét roken op het podium, stel je dat eens voor!”

Bij *De Meeuw* dat eerstdaags op de affiche staat in Toneelhuis verzorgt u mee het decor. Is scenografie een verborgen talent van u?

“Bij STAN deed ik het al langer, maar de jongste tijd werk ik elders vaak mee aan de encenering, zoals straks ook bij Tutti Fratelli. Vaak gebruik ik spullen uit oude stukken die in een andere context een nieuw leven krijgen. Voor onze monoloog heb ik zelf een donkerblauw doek geschilderd als achterwand. Het schilderij kan een berg voorstellen, een meer, een hemel. Verbeelding is alles. Veel is er niet om mij achter weg te steken op het podium. Ik sta daar met de tekst en verder niets. Maar zoals Schopenhauer ook zei: “Beperkingen maken een mens gelukkig.” Less is more, zeggen ze altijd, maar als er niks meer overblijft, is het ook niet goed.”

Dat zal je personage in *F*** You Very Very Much*, een zwerver, kunnen beamen. Wat doe je het liefst: theater of camerawerk?

“Op toneel voel ik me iets meer op mijn gemak. Voor een publiek in de zaal maak je zelf een spanningsboog en heb je veel meer in de hand, terwijl je bij film en tv afhankelijk bent van montage. Zopas had ik nog opnames voor een film van Frank Van Passel. Als je dan deel mag uitmaken van een sterk team, is ook dat een feest.”

Speellijst: www.jimmiedimmick.be